

Ammatillinen koulutus Pohjoismaissa – teemanumero 2/2018

Kutsumme tutkijoita ja muita asiantuntijoita kirjoittamaan Ammatikasvatuksen aikakauskirjan teemanumeroon 2/2018 Pohjoismaisesta ammatillisesta koulutuksesta. Pohjoismaat ryhmitellään usein yhtenäiseksi ryhmäksi, pohjoismaisten hyvinvointivaltioiden edustajiksi. Pohjoismaat sijoittuvatkin ”kymmenen parhaan” maan joukkoon useissa kansainvälisissä vertailuissa. Esimerkiksi OECD:n vertailujen mukaan tuloerot ovat niissä verrattain pieniä ja tyytyväisyys elinoloihin korkea. Lisäksi Pohjoismaissa luotetaan hallintoon ja panostetaan koulutukseen.

Muista Pohjoismaista on usein haettu malleja ja virikkeitä suomalaisen koulutuksen kehittämiseen. Jo 1820-luvulla perustettiin kaupunkeihin ns. sunnuntaikouluja laskennon, lukemisen, kirjoittamisen ja kristinopin taitojen opettamiseksi oppisopimusharjoittelijoille muiden Pohjoismaiden mallien mukaisesti. Myöhemmin ammatillisen koulutuksen mallit Pohjoismaissa ovat kuitenkin muotoutuneet varsin erilaisiksi. Erityisesti työssäoppimisen ja oppisopimuksen hyödyntäminen on saanut eri aseman eri maissa. Nuorten koulutuksessa nämä erot ovat erityisen selviä. Suomessa ammatilliset oppilaitokset ja lukiot tarjoavat omat erilliset väylänsä työelämään ja jatko-opintoihin. Tanskassa on rakennettu työelämävalmiudet antavan oppisopimusväylän oheen jatko-opintoihin valmistavat ammatilukiot (htx ja hhx, tekninen ja kaupallinen lukio). Norjassa 2+2 -malli yhdistää oppisopimus pohjaisen koulutuksen ja kouluperustaisen opiskelun. Ruotsissa on viime vuosina elvytetty oppisopimuskoulutusta yhtenäisen nuorisokoulun yleissivistävien ja ammatillisten koulutusohjelmien oheen.

Muiden maiden koulutusjärjestelmien osia ei voi sinällään siirtää ja kopioida Suomeen, sillä eri koulutusmuodoilla on vahvat historialliset ankkurinsa esimerkiksi suhteessa muuhun koulutusjärjestelmään sekä henkilöstön osaamisessa, organisaatioissa ja toimintakulttuureissa. Muiden maiden koulutuksen kehittämistä ja pyrkimyksiä vastata muutoshasteisiin voi kuitenkin vertailla, ja niistä voi ottaa oppia. Toivomme Ammatikasvatuksen aikakauskirjan vuoden 2/2018 teemanumeroon artikkeleita, puheenvuoroja, katsauksia ja kirja-arvosteluja, joissa näkökulmana on nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen tai korkeakoulutuksen tutkimus ja kehittäminen erityisesti Pohjoismaissa.

Artikkelit voivat liittyä esimerkiksi seuraaviin aihepiireihin:

- ammatillinen opettajankoulutus Pohjoismaissa
- ammatillisen opetuksen (mukaan lukien uudet erilaiset uudet ICT-pohjaiset oppimisalustat ja simulaatiot), tutkintojen, opetussuunnitelmien ja oppisopimuskoulutuksen kehittäminen Pohjoismaissa
- siirtymät koulutukseen ja työelämään ammatillisesta koulutuksesta eri Pohjoismaissa
- Pohjoismainen yhteistyö ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi
- koulutuksen ennakointi Pohjoismaissa.

Teemanumeron toimittavat Marianne Teräs (FT, Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms Universitet) ja Maarit Virolainen (FT, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto). Alustavat abstraktit lähetetään teemanumeron toimittajille sähköpostitse 15.10.2017 mennessä. Toimittajat lähettävät abstraktin kirjoittajille 30.10.2017 mennessä palautteen artikkelin sopivuudesta teemanumeroon. Teemanumeroon tarjottavat, Ammatikasvatuksen aikakauskirjan kirjoittajaohjeiden mukaisesti laaditut artikkelit ja muut tekstit on toimitettava viimeistään 15.1.2018 mennessä sähköpostin liitetiedostona osoitteisiin marianne.teras@edu.su.se ja maarit.ha.virolainen@jyu.fi. Ammatikasvatuksen aikakauskirjan kirjoittajaohjeet löytyvät osoitteesta: <https://akakk.fi/ohjeita-kirjoittajille/>. ***Lehden JUFO-luokitus on 1. Kirjoitukset voivat olla suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.***